

Vlaams
Parlement

ingediend op **1483** (2017-2018) – Nr. 2
20 maart 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken
uitgebracht door Marino Keulen, Paul Van Miert en Björn Rzoska

over het voorstel van decreet

van Annick De Ridder, Jos De Meyer, Willem-Frederik Schiltz,
Koen Daniëls, Dirk de Kort en Ludo Van Campenhout

houdende wijziging
van de wet van 19 juni 1978
betreffende het beheer
van het Linkerscheldeoevergebied
ter hoogte van Antwerpen
en houdende maatregelen
voor het beheer en de exploitatie
van de haven van Antwerpen

Samenstelling van de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken:

Voorzitter: Lies Jans.

Vaste leden:

Björn Anseeuw, Annick De Ridder, Lies Jans, Bert Maertens, Grete Remen, Paul Van Miert;
Karin Brouwers, Lode Ceyssens, Dirk de Kort, Martine Fournier;
Mathias De Clercq, Marino Keulen;
Renaat Landuyt, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Koen Daniëls, Jos Lantmeeters, Lorin Parys, Ludo Van Campenhout, Jan Van Esbroeck,
Herman Wynants;
An Christiaens, Jenne De Potter, Cindy Franssen, Orry Van de Wauwer;
Emmily Talpe, Daniëlle Vanwesenbeeck;
Yasmine Kherbache, Bert Moyaers;
Ingrid Pira.

Toegevoegde leden:

Anke Van dermeersch.

Documenten in het dossier:

1483 (2017-2018) – Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

1. Toelichting door Annick De Ridder	4
1.1. Algemene toelichting	4
1.2. Artikelsgewijze toelichting	4
2. Algemene en artikelsgewijze bespreking	5
2.1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	5
2.2. Repliek van Annick De Ridder	7
3. Artikelsgewijze stemming en stemming over het geheel.....	7

De Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken besprak op donderdag 8 maart 2018 het voorstel van decreet van Annick De Ridder, Jos De Meyer, Willem-Frederik Schiltz, Koen Daniëls, Dirk de Kort en Ludo Van Campenhout houdende wijziging van de wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het Linkerscheldeoevergebied ter hoogte van Antwerpen en houdende maatregelen voor het beheer en de exploitatie van de haven van Antwerpen.

1. Toelichting door Annick De Ridder

1.1. Algemene toelichting

Annick De Ridder wenst een grondige toelichting te geven bij het voorstel van decreet om de bedoelingen van de indieners te verduidelijken. De Raad van State heeft het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Afbakening zeehavengebied Antwerpen, havenontwikkeling Linkeroever' deels vernietigd. Daardoor vervalt de afbakeningslijn van het havengebied van Antwerpen op de Linkerscheldeoever. Die afbakening is noodzakelijk voor de dagelijkse uitoefening van een aantal havenbestuurlijke bevoegdheden door het Havenbedrijf Antwerpen op de Linkerscheldeoever (Linkerscheldeoever wordt in het voorstel van decreet met hoofdletter geschreven uit waardering voor het Waasland, aldus de spreker.) Dat geldt ook voor de Maatschappij Linkerscheldeoever (MLSO) en haar bevoegdheden die verband houden met de grenzen van het havengebied, zoals bijvoorbeeld het grondbeleid en het industrialisatiebeleid.

Die afbakening is er nu niet meer waardoor er een juridisch vacuüm is met mogelijke rechtsonzekerheid tot gevolg. Vandaar het voorliggende voorstel van decreet dat voorziet in de opname van een zeer specifieke rechtsgrond in de wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het Linkerscheldeoevergebied ter hoogte van Antwerpen en houdende maatregelen voor het beheer en de exploitatie van de haven van Antwerpen, de zogenaamde wet-Chabert. Daardoor wordt een objectief gemotiveerde bestuurlijke afbakeningslijn in het Linkerscheldeoevergebied vastgelegd. Daardoor wordt geen afbreuk gedaan aan de ruimtelijke bestemmingen die daar op heden van toepassing zijn. Ze benadrukt dit voor het verslag om te vermijden dat sommigen dit anders zouden lezen.

1.2. Artikelsgewijze toelichting

De indiener leest de toelichting bij artikel 2 voor. Ze vult verder aan dat het enkel de vastlegging van de afbakeningslijn is, waarbinnen men de toegewezen bevoegdheden kan uitoefenen. Bij de uitoefening van die bevoegdheden zal men nog steeds rekening moeten houden met ruimtelijke bestemmingen die van toepassing zijn en blijven op basis van het gewestplan en ruimtelijk uitvoeringsplan.

Wat de bevoegdheden betreft, heeft binnen het havengebied de MLSO dezelfde rechten en plichten als het havenbedrijf Antwerpen voor bijvoorbeeld voorkooprecht, subsidiëring van interne ontsluitingswegen, ophogingen van terreinen enzovoort, zoals bepaald in artikel 8 van de wet. Maar de MLSO kan ook buiten het havengebied in andere delen van het Linkerscheldeoevergebied een voorkooprecht laten gelden. De Vlaamse Regering zal de grenzen bepalen voor de uitoefening van dit voorkooprecht.

Artikel 3 is een eerder technische aanpassing van artikel 4 waardoor de inhoud niet wordt gewijzigd. Wat het woord "wettelijk" betreft, dat ook oorspronkelijk in de wet-Chabert staat, zegt Annick De Ridder dat dit in materiële zin moet worden gelezen. Dat was de oorspronkelijke bedoeling en dat blijft zo.

Door artikel 4 wordt het laatste lid van artikel 5 vervangen. Zo worden de maritieme en industriële grenzen tussen de verschillende zones vastgelegd door de Vlaamse Regering. Daarbij geldt de vereiste dat zowel het Havenbedrijf Antwerpen als het MLSO een advies hebben gegeven waaruit overeenstemming over de grenzen moet blijken. Dat lijkt haar logisch. Dit moet zo gelezen worden dat de Vlaamse Regering altijd beslissingen kan nemen na het opgevraagd advies. Maar dit zegt niets over de aard zelf van die beslissing. Ze benadrukt dat daardoor de beslissingsbevoegdheid van de Vlaamse Regering niet ondergeschikt wordt gemaakt aan het advies.

Artikel 5 vervangt artikel 9. Annick De Ridder leest de toelichting voor.

Tot slot werd er in artikel 6 voor geopteerd om de voorliggende wijziging zo snel mogelijk in werking te laten treden, namelijk bij de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, met als doel om het huidige juridische vacuüm snel te beëindigen. Het is belangrijk dat ook de lokale bedrijven rechtszekerheid hebben.

2. Algemene en artikelsgewijze bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

2.1.1. Tussenkomst van Koen Daniëls

Koen Daniëls zegt dat het voorstel van decreet werd ingediend door zowel inwoners van het Linker- als Rechterscheldeoevergebied. De wet-Chabert is belangrijk geweest om de verhoudingen tussen beide gebieden duidelijk te maken. De afwezigheid van een afbakeningslijn maakt dat er geen juridisch kader is voor omwonenden, bedrijven, het Havenbedrijf Antwerpen en de MLSO om hun bevoegdheden uit te oefenen. Hij benadrukt dat de afbakeningslijn, die bij delegatie wordt vastgelegd door de Vlaamse Regering, op geen enkele manier afbreuk doet aan de ruimtelijke plannen. Door de voorgestelde wijziging van artikel 3 wordt bepaald dat er in het Linkerscheldeoevergebied een havengebied is, en daarbinnen is er een maritieme zone en een industriële zone. Daarnaast is er ook een gebied buiten het havengebied waar de MLSO bevoegd is, bijvoorbeeld een logistieke zone in Verrebroek.

Voor hem is het belangrijk dat in afwachting van een totaaloplossing, er alleen sprake is van de afbakening en niet van wat er verder nog in detail zou gebeuren tussen de verschillende zones. Hij wijst daarbij op artikel 4 van het voorliggende voorstel van decreet waarbij wordt gestipuleerd dat de grenzen tussen de zones worden vastgelegd na eensluidend advies van het Havenbedrijf Antwerpen en de MLSO. Er moet met andere woorden overeenstemming zijn tussen beide partijen. Dat is voor hem cruciaal om de evenwichten te behouden.

Het verhaal is hiermee niet af. In het Waasland leven de havenuitbreiding en mogelijke mobiliteitseffecten heel erg. Dat staat echter los van dit voorstel van decreet.

2.1.2. Tussenkomst van Björn Rzoska

Björn Rzoska heeft bedenkingen bij het voorliggende voorstel van decreet en de manier waarop het dossier wordt aangepakt. Hij verwijst daarbij naar de historiek ervan. Door te werken met een voorstel van decreet wordt de toetsing door de Raad van State ontweken. Door de gedeeltelijke vernietiging van het besluit van de Vlaamse Regering van het desbetreffende GRUP vindt hij het moeilijk om groen licht te geven. Hij stelt daarom voor om eerst het advies van de Raad van State te vragen.

Het voorstel van decreet geeft ook veel vrijheid aan de Vlaamse Regering. Voor de rechtsgrond die hier wordt gecreëerd is er ook geen openbaar onderzoek voorzien. Zal de begrenzing die door de Vlaamse Regering zal worden vastgelegd dezelfde zijn als die in het GRUP dat door de Raad van State werd vernietigd? Het had meer vertrouwen geschonken indien het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ook al op tafel had gelegen. Zijn achterdochtigheid is te verklaren door de vroegere gebeurtenissen op de Linkerscheldeover. Ook juristen die hij contacteerde hebben vraagtekens bij de gevolgde werkwijze.

Zijn stemgedrag zal dus bepaald worden door de bereidheid tot het vragen van een advies aan de Raad van State en het antwoord op de vraag naar de invulling van het besluit van de Vlaamse Regering.

2.1.3. Tussenkoms van Joris Vandenbroucke

Joris Vandenbroucke zegt dat het legitiem is dat parlementsleden een juridisch vacuüm willen wegwerken. Maar zijn fractie betreurt dat er echter geen stap verder wordt gezet door een eengemaakt bestuurlijk beheer van het ganse zeehavengebied. Hij verwijst naar de tegenstelling met het recent in commissie goedgekeurde ontwerp van decreet dat de havens van Gent en Zeeland fusioneert (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1481/1). Dat zou een meer eengemaakt beleid mogelijk maken voor omgevingsvergunningen, milieuzoneringen, transport- en energienetwerken enzovoort.

Hij vraagt of een bestuurlijke afbakening tussen industrie- en maritiem gebied los van de ruimtelijke bestemmingen geen voorafnames en verwachtingen creëert ten opzichte van de latere ruimtelijke afbakening en bestemming.

De vraag stelt zich ook of latere milieueffectenonderzoeken en openbare inspraakprocedures niet deels worden gefnuikt of hun scoop wordt beperkt door een bestuurlijke opdeling in industrie- en maritieme zones die voordien al plaatsvond zonder effectenonderzoek en inspraakmogelijkheden. Voorkooprechten kunnen ook op andere manieren worden geregeld.

Daarom sluit hij zich aan bij de suggestie van Björn Rzoska om in het kader van goed bestuur en rechtszekerheid een advies te vragen aan de Raad van State. Tegelijk kan ook advies worden gevraagd aan de Vlaamse Havencommissaris en de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed. Zo is men zeker dat het juridische vacuüm op een behoorlijke manier wordt weggewerkt, eerder dan nog meer bestuurlijke wanorde te organiseren.

2.1.4. Tussenkoms van Jos De Meyer

Jos De Meyer zegt dat het doel van het voorstel van decreet is om een tussentijdse periode te overbruggen en het is dus geen definitieve oplossing.

Er wordt met het voorstel van decreet geen afbreuk gedaan aan de ruimtelijke bestemming die momenteel overeenkomstig de wetgeving op de ruimtelijke bestemming van toepassing is op het Linkerscheldeovergebied. Dat is erg belangrijk.

Voor Jos De Meyer is het voorstel van decreet ook een herbevestiging van de taken van de MLSO. Ook dat is belangrijk voor hem.

Hij deelt mee dat de vertegenwoordiger van de partij van Joris Vandenbroucke zowel in de MLSO als in Interwaas een totaal ander standpunt vertolkt dan hijzelf.

De vereiste dat zowel de MLSO als het havenbedrijf een advies geven over de afbakening waaruit de overeenstemming over de grenzen moet blijken, is voor hem een bijzonder belangrijk element. Hij veronderstelt dat de Vlaamse Regering, in het geval van een eensluidend advies, dit ook zal volgen.

2.1.5. *Tussenkoms van Dirk de Kort*

Dirk de Kort bevestigt dat de Raad van State in december 2016 de havenbestemmingsgebieden op de Linkerscheldeoever, waaronder die van het Saeftinghedok, heeft vernietigd. In 2017 was er ook nog de vernietiging van de groenbestemmingsgebieden op de Linkerscheldeoever.

In de plenaire vergadering van 17 mei 2017 werd van gedachten gewisseld over hoe het nu verder moet (*Actuele vragen* VI.Parl. 2016-17, nr. 360). Met dit voorstel van decreet wordt de afbakening opnieuw vastgelegd om er voor te zorgen dat de havenbestuurlijke bevoegdheden opnieuw kunnen worden uitgeoefend. In een volgende fase is er de afronding van het complex project 'Extra containerbehandelingscapaciteit haven Antwerpen'.

2.1.6. *Tussenkoms van Renaat Landuyt*

Renaat Landuyt vraagt zich af of de huidige manier van indeling van bevoegdheden onrustwekkend of eerder geruststellend is voor toekomstige havenfusiepartners. Enerzijds is het geruststellend dat er een juridische basis komt, maar anderzijds lijkt het onrustwekkend dat er een verdeelde bevoegdheid op één haventerrein ontstaat.

2.2. Repliek van Annick De Ridder

Annick De Ridder zegt dat het geen alomvattend decreet is: de evaluatie van het Havendecreet, een eengemaakt bestuur (Havenbedrijf Antwerpen en MLSO) en het complex project zijn andere dossiers. Het gaat louter om een zeer beperkte, puur juridisch-technische aanpassing om het Havenbedrijf Antwerpen en de MLSO hun taken te laten uitoefenen, zoals bijvoorbeeld onteigeningen en het innen van havengelden. De indieners willen de rechtsonzekerheid wegnemen.

Het is niet de bedoeling om afbreuk te doen aan ruimtelijke bestemmingen of om die bestemmingen die voorzien zijn in van kracht zijnde gewestplannen of GRUP's te gaan betwisten.

3. Artikelsgewijze stemming en stemming over het geheel

De artikelen 1 tot en met 6 en het geheel van het voorstel van decreet houdende wijziging van de wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het Linkerscheldeoevergebied ter hoogte van Antwerpen en houdende maatregelen voor het beheer en de exploitatie van de haven van Antwerpen, worden aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Lies JANS,
voorzitter

Marino KEULEN
Paul VAN MIERT
Björn RZOSKA,
verslaggevers